

Napirenden a szója program**Második Országos Szója Fórum**

*Kezet csak megfogni szabad!
Elveszíteni vétek...*
A. Camus

A Második Országos Szója Fórumnak, akárcsak az előzőnek, a Vidékfejlesztési Minisztérium adott otthont, május 28-án.

Ennek a konferenciának az volt az üzenete, hogy küldetést teljesítenek azok, akik a GM-mentes hazai szója termesztést és feldolgozást – csatlakozva az EU régiós Duna Szója Egyesülethez – magasabb szintre kívánják emelni.

Küldetést teljesít az Agrofórum is, amely évek óta szorgalmazta, s szorgalmazza jelenleg is a szója termesztés növelését, a fehérjegyazdálkodás színvonalának javítását, az állattenyésztés és növénytermesztés kedvezőtlen arányának fokozatos és folyamatos megváltoztatását.

A szóját ismerjük is, meg nem is.

Tudjuk, hogy a szója termőterület növelhető, tudjuk, mert tapasztalati

múlttal rendelkezünk e téren, s az ismeretek nagy része nem avult el.

A szójatermelés fokozható, a jelenlegi, lassan növekvő üzemi szójaterület 37 731 hektár, rövid időn belül megduplázható, sőt egyes, merészebb szakmai megítélések szerint a 100-150 ezer hektár GM-mentes szója termőterület sem elérhetetlen.

Ennek érdekében szükséges a tennivalók következetes véghezvitele, új technológiák, fajtaválaszték bővítése, minőségi vetőmag-előállítás, az a háttér, amely az ezt segítő támogatási rendszerrel és széleskörű összefogással vezethet a kitűzött cél eléréséhez.

Olyan együttműködést kell kialakítani, amely minden eddigi gyakorlatot meghaladva, a termelés, a termelés-fejlesztés és a feldolgozás érdekeit összehangolja.

Az összefogás fontosságára már az Első Országos Szója Fórum is felhívta a figyelmet.

A tanácskozáson ott és akkor el-

hangzottak azóta is folyamatosan megjelennek az Agrofórum hasábjain, olvashatók, okulni lehet belőlük, s beépíthetők mint hasznosítható információk a fejlesztési és gyakorlati elképzelésekbe.

A VM Darányi Ignác termében lezajlott Második Országos Szója Fórum megszervezésében, előkészítésében, s moderátori közreműködéssel a levezetésben is az Agrofórum szaklap ezúttal is meghatározó részt vállalt.

A gondos előkészítést, a szakmai program összeállítását, a Magyar Szója Nonprofit Kft., a Vidékfejlesztési Minisztérium, a NAIK Állattenyésztési, Takarmányozási és Húsipari Kutatóintézet, a Magyar Élelmiszeripari Tudományos Egyesület, a Galldorf Takarmánygyártó és Kereskedelmi Zrt. is támogatta.

Így jött létre „A GM-mentes szója feldolgozása és a hasznosítás lehetőségei” címmel, az ez évi második, szója témájú konferencia, melyet a

Szépe Ferenc

Schmidt János

Bíró György

tervezettek szerint, még az idén őszel egy harmadik is követ majd.

A gondosan megválasztott tartalmú szakmai programon mintegy 100 főnyi szakember vett részt.

Szépe Ferenc, a tárca Mezőgazdasági főosztály vezetőjének „*A szója-vertikum aktualitásai*” című megnyitó előadásában hangzott el: *a GM-mentes szójatermesztés stratégiai kérdés, amelyet az EU forrásokból (új támogatási formák) nyert anyagi háttér is támogat majd 2015-től.*

A technológiai fejlesztés, az öntözéses művelési mód alkalmazása, a termésátlag növelése mindezek mellett elengedhetetlen. (Részletesebben a következő, augusztusi lapszámunkban - *a szerk.*)

Az előadások közül **prof. Schmidt János** „*A szója szerepe a gazdasági állatok takarmányozásában címmel*” elhangzott mondanivalója emelendő ki. Szerinte a szója termékek beltartalmi értékei a hozzájuk adagolható kiegészítő tápanyagokkal (pl. metionin) együtt a gazdasági állatok takarmányozásában nélkülözhetetlenek.

Mint minden tanácskozást, így a mostanit is csak a teljesség igénye nélkül lehet - terjedelmi és technikai okok miatt - ismertetni, de nem mehetünk el **Kiss György** ügyvezető, állattartó (Pannon Sertés Kft.) felszólalása, a tanácskozást színesítő ún. panelbeszélgetés egyik résztvevőjének szavai mellett. Ostorozta az elmúlt, tétlen időszakot, kijelentette, hogy a fehérje kérdésben - a legutolsó időig - nem tettünk eleget.

Kritikai hangvétele egyrészt üdítőleg hatott a tanácskozásra, másrészt ráirányította a figyelmet a jelenlegi helyzetre; amikor is a fogyasztói kommunikáció elégtelen. Új értékrendet, az egészséges táplálkozásra való érdemi áttérést hiányolta, s egyben szorgalmazta is. Véleménye szerint a szójatermelés növelése önmagában nem old meg semmit, a fizetőképes kereslet messze elmarad a feldolgozott, megfelelő beltartalmú élelmiszerek árfekvésétől. Az igényes fogyasztót tudatos kommunikációval ki kell nevelni, ami az igényfelkeltéssel kezdődik, és az igényteremtéssel folytatódik.

Az igényesség és a fizetőképesség ezután következhet csak.

Kérdésként tette fel: *Ki fizeti meg a GM-mentes szója árát?*

A nemzetközi szója lobbiról szólva annak jelenlétét erőteljesnek tartja.

Szépe Ferenc főosztályvezető a panelvitában is szót kért, s hangsúlyozta: *a GM-mentesség nem kérdés, hanem követelmény. Stratégiai és gazdasági létérdekeink a GM-mentes szójatermesztés fenntartása.*

Prof. Bíró György „*A szója táplálkozás élettani jelentősége*” c. előadásában humánbiológiai megközelítésben taglalta a szójatermékek nélkülözhetetlen élettani szerepét, nem felejtkezve meg a szója kedvezőtlen tulajdonságairól sem (allergén hatás).

Az előadás felhívta a figyelmet arra, hogy sokrétű biokémiai, élettani ismereteink ellenére bizonytalanságok is vannak ezen a területen, további kutatások (pl. a gyermekélelmezés terén) indokoltak.

„*A szója élelmiszeripari felhasználása*” tematikájú előadások is tartalmaztak új információkat, ismereteket.

A tanácskozás befejező részében a Magyar Szója Nonprofit Kft. ügyvezetője **Seiwerth Gábor**: *Hol tart a szója szakmaközi szervezet létesítése?* címmel tartott előadást és tárt a hallgatóság elé reális képet arra vonatkozólag, mennyire bonyolult egy szakmaközi civil szervezet létrehozása abban a szabályozási, jogi környezetben, ami a mai viszo-

nyokat meghatározza, jellemzi. A Vidékfejlesztési Minisztérium, most már **Földművelésügyi Minisztérium** tervezi az erre vonatkozó törvény változtatását.

A Szója Nonprofit Kft. 2013-ban történt megalakulásával bekapcsolódott magyar részről a Duna Szója Egyesület munkájába. Szakmai tevékenységét aktivizálta bemutatók szervezésével, fajta-összehasonlító kísérletek beállításával, nemzetközi rendezvényeken való képviseléssel.

A Szója/Fehérje Szakmaközi Szervezet a Kormány által meghirdetett fehérjeprogram megvalósítását tűzte ki célul, egyidejűleg a szója vertikumban résztvevők érdekérvényesítésének képviselőjével.

A megalakulásig azonban még számos teendő (tagok beszerzése, tagi jogviszony tisztázása, stratégiai partnerek megkeresése, arcuattervezés, építés, kialakítás) vár a szervezőkre.

A 2014-es év, a felkészülés éve elnevezéssel indult. Az már bizonyos, hogy van miből, és mire felkészülni!

Ha a rendelkezésre álló, rövidnek tetsző idő alatt a szervezőmunka sikeres, és az addigra életbe lépő törvény is kedvező helyzetet teremt, akkor 2015-ben létrejöhet egy felkészült, gondosan előkészített Szója/Fehérje Szakmaközi Szervezet.

A rendezvényen az FHB Bank is képviseltette magát. Bemutatókészsük a tevékenységükről a 69. oldalon olvasható.

✍ Dr. Oláh István

Hibridbúza: a jövő technológiája már ma a SAATEN-UNION kínálatában

A SAATEN-UNION Hungária Kft. június elején országos hibridbúza bemutatóra hívta a szántóföldi növénytermesztőket és a vetőmag nagykereskedőket. A konferencián a hibridbúza nemesítésének háttéréről, a vetőmag előállításáról, továbbá a nemzetközi és hazai termesztés eredményeiről volt szó. A fajtásorban a már forgalomban lévő hibridek mellett az idej újításokat is megtekinthették a látogatók. A két helyszínen, Szentesen és Nakon tartott határszemlén mintegy 250 szakmai érdeklődő vett részt. Az alföldi rendezvénynek a Pankota Növény Kft. adott otthont, a dunántúli bemutató házigazdája a Naki Mezőgazdasági Zrt. volt.

Pierre-Louis Carrier és Blum Zoltán a naki bemutatón

Pierre-Louis Carrier, a SAATEN-UNION France hibridbúza termékmenedzsere részletesen bemutatta a hibridbúza nemesítésének háttérét, a szántóföldi vetőmag-előállítás gyakorlatát, továbbá a hibridbúza piacának jelenét és jövőbeni alakulását. A közel negyedmillió hektáros európai vetésterület 8 %-ával Magyarország az előkelő második a vezető Franciaország (76 %) után. Hazánk a hibridbúza vetésterületi részarányát tekintve is dobogós az európai országok között. Az elmúlt 5 év forgalmi adatait vizsgálva kiderül, hogy évente átlagosan 15 %-kal nőtt az európai hibridbúza vetésterület. Eközben a hazai vetésterület egy év alatt megduplázódott, amit az idej várakozások

zások további 95 %-kal haladnak meg. Középtávon ezért szükségessé válik a hazai vetőmag-előállítás, ami nemcsak a belföldi, hanem a környező országok növekvő keresletének kiszolgálását is célozza.

A francia szakember előadásából kiderült, hogy évente több mint 2.000 új hibrid előállítása zajlik, melyhez 200-250 anyai vonalat és 30-40 apai vonalat használnak fel. A termőképesség, a termésstabilitás és a minőség 3 éves agronómiai vizsgálatát követi a vetőmag-előállítás szántóföldi gyakorlatának tesztje, ami után évente átlagosan 3 új hibrid kap elismerést. A hibridekben megnyilvánuló heterozis hatás egyrészt tetten érhető a gyökértömeg 60 %-os növekményében, másrészt a levéltömeg 46 %-os többletében is. Ennek köszönhetően a hibridek a szülői vonalhoz képest átlagosan 11 %-kal több termést értek el egy 2011-ben végzett, független kísérletben. A hohenneimi egyetemen végzett vizsgálat során a legjobb hibrid 26 %-kal múlta felül a jobbik szülővonalat termésmennyiségét, és 13 %-kal adott több termést a vizsgált legjobb fajtánál.

Blum Zoltán, a SAATEN-UNION Hungária Kft. ügyvezetője előadásában röviden ismertette a hibridbúza vetőmag-előállításának hazai perspektíváit, valamint a hibridek köztermesztésben játszott szerepét. A SAATEN-UNION a hibridbúza-nemesítés úttörője, ma az egyetlen hibridbúza vetőmaggal ren-

delkező nemesítő ház Európában. Az újgenerációs hibridbúzáknak nemesítése során a magas hozam és a termésstabilitás mellett fokozott figyelmet fordítanak a minőségre is. A SAATEN-UNION szakemberei által végzett úttörő fejlesztések és a hibridbúzáknak termesztése során szerzett gyakorlati tapasztalatok együtt teszik lehetővé az egyre újabb hibridek nemesítését, szaporítását, köztermesztésbe vonását, valamint a termesztés-technológia fejlesztését. Az előrejelzések szerint 2014-ben Magyarország rendelkezik majd a legmagasabb hibridbúza-piaci részaránnyal a fémzárolt búzavetőmagok európai piacán. Középtávon pedig hazánk válhat a vetőmag-előállítás egyik regionális központjává, amely a közép-kelet-európai országok vetőmagszükségletét biztosítja majd.

A szakmai előadások után a vendégek megtekintették a fajtásorban elvetett hibrideket. A határszemle során tájékoztatót kaptak nemcsak az egyes hibridek agronómiai tulajdonságairól, hanem a termesztésükkel kapcsolatos gyakorlati tudnivalókról is, továbbá a szántóföldi parcellákon alkalmazott technológiáról és termesztésük helyi eredményeiről is. A több éve tartó hivatalos hazai fajtakísérletek mellett az üzemi szintű termelési tapasztalatok is egyértelműen igazolják a hibridbúzáknak hozam- és jövedelmezőség fölényét.

↳ Munkatársunktól

A szentesi rendezvény résztvevőiek egy csoportja